

ХПВ е главната причина за настанување на рак на грлото на матката!

Инфекцијата со Хуман папилома вирусот (ХПВ) е неопходен фактор за развојот на речиси сите случаи на рак на грлото на матката. ХПВ инфекциите се многу чести и се јавуваат кај околу 80 проценти од сите сексуално активни луѓе, без разлика дали тие имаат симптоми или не. Линкот меѓу ракот и ХПВ е предизвикување на промени во клетките на грлото на матката, кои можат да доведат до развој на цервикална интраепителна неоплазма, која може да доведе до рак. Бидејќи ХПВ вирусот може да остане во клетките на телото доживотно, абнормалните промени на клетки на грлото на матката кои предизвикуваат рак на матката, може да бидат последица од тоа што Ви е или Вашиот партнер сте имале ХПВ инфекција со години наназад. ХПВ инфекциите обично не даваат никакви симптоми, па Ви е или Вашиот партнер може да не сте свесни за сегашните или минатите ХПВ инфекции. Сексуално преносливи болести како што се инфекциите со хуман папилома вирусот (ХПВ) може да се шират од гениталиите, анусот, устата или грлото во текот на сексуалните односи.

Користете машки или женски кондоми за да го намалите ризикот од добивање на сексуално преносливи болести!

КАКО ДА СЕ НАМАЛИ РИЗИКОТ ОД РАК НА ГРЛОТО НА МАТКАТА:

1. Примена на ХПВ вакцина
2. Редовни Пап - тестови
3. Ограничување на сексуалните партнери
4. Да се прекине пушењето и да се избегнува пасивно пушење
5. Сексуалниот однос да биде заштитен и безбеден со употреба на кондом

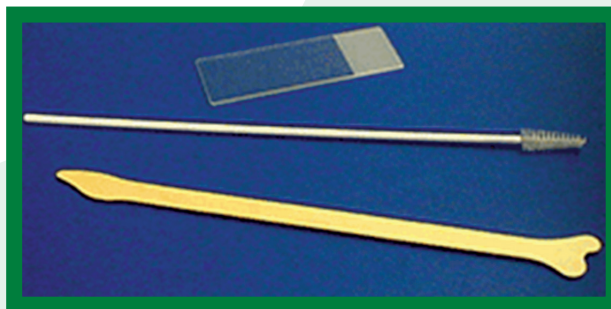
- Сите жени кои се сексуално активни пред и по 18 година од животот е неопходно еднаш годишно да одат на преглед на карлицата и да извршат Пап - тест. Ако Пап тестот е уреден неколку години едноподруго, лекарот ќе препорача анализата да ја правите поретко.
- Ако употребувате контрацептиви, размислете за преградни и спермицидни средства против

забременување кои може да ја намалат опасноста од рак на грлото на матката.

- Ако имате повеќе од еден сексуален партнер, се разбира употребувајте презервативи за да се заштитите од полово преносливи болести.

Пап тестот може да го спаси вашиот живот! Пап-тест е брз тест за проверка на здравјето на грлото на матката. Се прави со цел да се откријат преанцерозни промени на грлото на матката. Тестот е дел од обичен гинеколошки преглед. Со дрвена шпатула се зема брис од површината на грлото на матката и ендоцервикалниот канал и се нанесува на стакленце кое понатаму се бои и на крајот се прегледува под микроскоп.

**Со Пап - тестот можно е да се најдат абнормални клетки кои можат да бидат третирани пред да поминат во рак!
Целата процедура за правење на Пап-тест трае неколку минути и е наполно безболна!**

Пап-тестот може да покаже дали постои: инфекција, абнормални (нездрави) клетки на грлото на матката или рак на грлото на матката. Целта е да се бараат преанцерозни промени (промени во клетките на цервиксот кои може да преминат во карцином доколку не се третираат адекватно). Наодот од ПАП-тестот не е конечен. Во случај на позитивен Пап-тест се прави втор преглед – колпоскопија со цел дефинитивно да се потврди дијагнозата. Наодот од колпоскопијата е конечен и поради тоа после овој преглед може да се планира лекување.

Ракот на грлото на матката најдобро ќе може да го спречите така што редовно ќе одите на гинеколошки прегледи!

Република Македонија
Министерство за здравство

Институт за јавно здравје
на Република Македонија

ПРЕВЕНЦИЈА НА РАК НА ГРЛО НА МАТКА СО ВИСТИНСКИ ТЕСТ ВО ВИСТИНСКО ВРЕМЕ!

ИЗБЕРИ МАТИЧЕН ГИНЕКОЛОГ!

Направете бесплатен Пап - тест кај
Вашиот матичен гинеколог!

Во 2015 година можат да направат
бесплатен Пап - тест жените на возраст
од 24-35 години и жените на возраст
од 36-60 години кои во текот на 2014
година не направиле Пап – тест

Малигните болести на грлото на матката се едни од најчестите малигни заболувања кај жената. Доколку навреме и редовно се прават превентивни гинеколошки прегледи, болеста може да се открие во почетната фаза кога може и да се излекува.

Во светот, ракот на грлото на матката познат како цервикален карцином е дванаесетти по честота и петти по смртност ракот кај жените. Заболуваат околу 16 од 100.000 жени годишно, а околу 9 од 100.000 жени умираат. Околу 80% од цервикалните карциноми се случуваат во земјите во развој.

Во Република Македонија после ракот на дојката со стапка на инциденца од 75.7 на 100 000 жени, на второ место во морбидитетот од малигните заболувања е ракот на грлото на матката со 230 новорегистрирани случаи и стапка на инциденца од 22.4 заболени жени на 100 000 жители.

Во најголем број на случаи (37,1%) смртноста од ракот на грлото на матката настапува во постарата возраст на жените, над 60 години. Но, потребно е да се нагласи дека мошне висока е стапката на смртност од ова заболување и кај жените од 45-54 години (околу 13 на 100 000 жени). Стапката на смртност од ракот на грлото на матката во Република Македонија се движи меѓу 5-6 на 100 000 жени.

ЗНАЦИ И СИМПТОМИ НА РАК НА ГРЛО НА МАТКА:

Ракот на грлото на матката претставува малигна неоплазма на цервиксот на матката или на цервикалната површина (тесниот дел на матката каде што истата се спојува со врвот на вагината). Може да се манифестира со вагинално крварење, но симптомите можат да бидат отсутни се до моментот кога ракот не дојде во напредната фаза. Во почетните стадиуми ракот на грлото на матката не предизвикува болки, ниту други симптоми.

Првите препознатливи симптоми на болеста се:

- водлест или сукрвичав секрет од вагината, обилен и со непријатен мирис
- крварење од вагината во текот и по половиот однос, меѓу две менструации или по менопаузата, менструациите се пообилни и траат подолго од вообичаено
- умерена болка за време на сексуален однос

Ако ракот се проширил на околните ткива, симптомите вклучуваат:

- отежнато мокрење и можно откажување на бубрезите
- болно мокрење, понекогаш со крв во мочта
- тапа болка во грбот и оток на нозете
- пролив, болка или крварење од задното црево по вршење на нужда, протекување на урина или измет од вагината
- замор, губење на апетит и губење на тежина, општо чувство на слабост, болки во карличниот дел, болки во грбот, болки во нозете, еднострано отечена нога, силно крварење од вагината и фрактури на коските.

ПОТЕНЦИЈАЛНИ ПРЕКАНЦЕРОЗНИ ЛЕЗИИ:

Цервикална интраепителна неоплазија, потенцијалот прекурзор на ракот на грлото на матката, често се дијагностицира со преглед на биопсии на грлото на матката од страна на патолог. За премалигни диспластични промени се употребува CIN (цервикална интраепителна неоплазија) градација. Терминот цервикална интраепителна неоплазија (CIN) беше развиен за да се стави акцент на спектарот на абнормалности во овие лезии и да се помогне за стандардизација на третманот. Тој ја класифицира лесната дисплазија како CIN1, умерена дисплазија како CIN2 и тешка дисплазија и CIS како CIN3. Во поново време, CIN2 и CIN3 се комбинираат во CIN2 / 3.

ОБРАТЕТЕ СЕ НА ЛЕКАР:

- ако невообичаеното крварење, секретот од вагина или други симптоми што не би знаеле да ги објасните траат подолго од две недели. Мора да извршите целосен гинеколошки преглед кој вклучува Пап – тест!
- **НАПОМЕНА:** За секое крварење по менопаузата треба веднаш да го известите лекарот. Причината може да биде сувост на вагината или безопасни полипи на матката, но крварењето на матката е најчест симптом на ракот на грлото на матката.

Прегледот кај гинеколог е
задолжителен!

РИЗИК ФАКТОРИ:

Американското здружение за рак ја нуди следнава листа на ризик фактори за цервикален карцином:

- хуман папилома вирус (ХПВ) инфекција
- пушење
- инфекција со ХИВ
- инфекција со хламидија
- стрес и нарушувања поврзани со стрес
- начин на исхрана
- хормонални контрацептивни средства
- повеќекратни бремености
- изложеност на хормоналниот препарат
- диетилстилбестрол (DES)
- фамилијарна историја на ракот на грлото на матката.